

OLLSCOIL NA hÉIREANN, GAILLIMH
THE NATIONAL UNIVERSITY OF IRELAND, GALWAY

An Tríú Scrúdú Ollscoile Fómhar 1999

Stair

Cúrsa HI 339 – EORPAIGH THAR LEAR.
TAIDHLEOIREACHT AGUS TAISTEAL, 1500-1800

Owen Dudley Edwards
Nicholas Canny
William O'Reilly

Am ceadaithe: Dhá uair a chloig
Freagair: Trí cheist

- 1 An 'teagmháil, coimhlint, caidreamh' (Urs Bitterli) a bhí i gceist sa ghaol idir chultúir Eorpach agus cultúir neamhEorpach idir 1500 agus 1800?
- 2 Cérbh iad na bealaí ina raibh idirmheánaithe chultúrtha in ann teorainn a thrasnú sa ré luath nua aoisigh?
- 3 Cén fath go bhfuil an tuarascáil ar Hispaniola "*a microcosm of the entire history of America*"?
- 4 "*Colonization, and the dual experience of administration and acculturation which colonization involved, brought the hitherto semi-mythical, and often mythologized 'savage' far closer to the European world than he had been during antiquity and the Middle Ages.*" (Anthony Pagden).
 Cé chomh tábhachtach is a bhí litríocht taistil mar fhoinsé le haghaidh dearcadh na nEorpach maidir leis an 'tEile', 1500-1800?
- 5 Cén fath go raibh na réimsí eolaíochta sa tireolaíocht, sa luibheolaíocht agus san eitneolaíocht chomh tabhachtach is a bhí i teagmháil cros-cultúra san Aigéan Ciúin?

Tuilleadh...

- 6 ***“Acculturation comprehends those phenomena which result when groups of individuals having different cultures come into continuous first-hand contact, with subsequent changes in the original cultural patterns of either or both groups.” (M.J. Herskovits)***
Cíor go grinn teacht chun cinn sochaí ‘creole’ nó ciní meascaigh, 1500-1800.
- 7 ***“Failure was implicit in William Penn’s ‘Holy Experiment’ in Pennsylvania, in so far as it necessitated founding a ‘Community of the Just’ in a territory which had been taken away from other people.”***
É sin a phlé..
- 8 **Conas a thugann Bartholmé De Las Casas tacaíocht don leiriú a thug sé ar phobal dúchasach Mheiriceá ina leabhar *“Brevisima Relacion de la Destruycion de las Indias Occidentales”*?**
- 9 **Deirtear faoi mhuintir na Poirtingéile go ndearnadar fionnachtan san Aigéan Atlantach, gabháilt san Aigéan Indiach agus gnó sa Chian-Oirthear.”**
Cén fáth gur dúradh go raibh impireacht trádála na Poirtingéile *“unparalleled in history”*?
- 10 **Cén tionchar a bhí ag tuairimíocht na n-Íosánach ar mhisinéireacht i gCeanada nó sa Chian-Oirthear síos go dtí 1800?**
- 11 **Cé chomh mór is a bhí teagmháil idir lucht an t-Sín agus na hEorpaigh ina hachrann idé-eolaíochtaí eitneolaíochta?**
- 12 **Conas a fheabhsaigh an ‘Grand Tour’ sochaí na hÉireann agus na Breataine san 18ú aois?**